

Brúsajøkils kvæði

1. Tað var um eina jólatíð,
hundar fóru í bond,
har kom gongukall gangandi,
bar høkju undir hond.

*Ólavur kongur herjar hann
mót trøllum,
hans eru segl av silki reyð,
Ormurin rennur, árar leika
í tollum.*

2. "Set teg niður, gamli maður,
set teg mær í hjá,
tú manst vita frá mongum at siga,
góð eru gomul ráð.

3. Hoyr tú tað, hin gamli maður,
set teg mær so nær,
veitst tú nakrar fíggjarvánir
satt at siga mær?"

4. "Eg veit ongar fíggjarvánir
satt at siga tær,
men úti fyri Herjalondum
liggja oyggjar tvær.

5. Úti fyri Herjalondum
liggja oyggjar tvinnar,
onnur eitur Syðra,
og onnur eitur Minna.

6. Onnur oyggin Syðra
og onnur oyggin Minna
har býr inni Brúsajøkil,
ert tú maður at vinna."

7. Ásbjørn letur sær bussu smíða
væna og so fríða,
kvittar norð við Herjalond,
hesi jólini líða.

8. So siglir hann Ásbjørn
norð fyri Herjaroy,
hvørki kom honum Gud í hug
ella tann heilaga moy.

9. So siglir hann Ásbjørn
norð fyri Herjalond,
hvørki kom honum Gud í hug
ella tann heilaga ond.

10. "Leggið her at landinum,
sum fjøran hon er stutt,
hetta man vera Brúsa høll,
ið beint í fjøll er upp.

11. Leggið her at landinum,
sum fjøran hon er slætt,
hetta man vera Brúsa høll,
ið beint í fjall er sætt.

12. Her skulu tit liggja, mínir menn,
og gera so lítið av,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í kav.

13. Her skulu tit liggja, mínir menn,
gera so lítið gný,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í ský."

14. Ásbjörn gekk frá strondum niðan,
tað við ongar sveinar,
tá ið hann kom í hellið inn,
ikki var Brúsi heima.

15. Hann stjól burt hans gull og fæ,
so hans góðs og garðar,
hevði hann ikki stolið hans vápnaprógv,
tá mundi tað minst um vara.

16. Hann stjól burt hans gull og fæ,
hevði ei hondum hów,
bar so aftur til strandar oman,
snekkjuna lagdi í sjó.

17. Tekur hann bæði gull og silvur,
sær í byrðar at binda,
klæði hans og vápnaprógv
hann letur at strondum rinda.

18. Ásbjörn kastar byrði sína
niður á grønan vøll:
"Eftir liggja handskar mínir
heima í Brúsa høll.

19. Eftir liggja handskar mínir,
teir ljóti eg at søkja,
er hann heima, Brúsajøkil,
tá man verða fløkja."

20. Svaraði ein av sveinunum:
"Vilt tú ráð míni tiggja,
siglum aftur til landanna,
lat teir handskar liggja."

21. Svaraði ein av sveinunum,
gull bar hann á hondum:
"Mangir gerast handskar slíkir
heima í várum londum."

22. Tí svaraði Ásbjörn,
snarliga hann sær vendi:
"Eg havi so leingi borið teir handskar
uppi á míni hendi.

23. Her skulu tit liggja, mínir menn,
gera so lítið av,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í kav.

24. Her skulu tit liggja, mínir menn,
undir grønari líð,
annan morgun vænta mín,
tá sólin roðar í ský."

25. Ásbjörn gekk frá strondum niðan
tað við ongar sveinar,
tá hann kom í hellið inn,
tá var Brúsi heima.

26. Tá svaraði Ásbjörn,
bæði vænur og vitur:
"Her liggja nú handskar mínir,
sum tú Brúsi situr."

27. Tú hevur tikið mítt gull og fæ
so mítt góðs og garðar,
hevði tú ikki tikið mítt vápnaprógv,
tá mundi tað minst um vara.

28. Tú hevur tikið mítt gull og fæ
hartil mítt skart og skreyt,
bart tað so til strandar oman,
næst at knørrur fleyt."

29. Tí svaraði Brúsajøkil:
"Verði her enn sum áður,
aftur lokist helli mítt,
eingin gluggi á."

30. Tí svaraði Brúsajøkil:
"Verði her enn sum fyrr,
aftur lokist helli mítt,
verði her ongar dyr."

31. So gingu teir innanhalla,
eykaðist meiri vandi,
traðkaðu teir so hellisgólv,
sum teir høvdu troðið í sandi.

32. So tókust teir hondum saman,
gjørdu snarpan leik,
so trúðu teir bjørgið niður
sum tað bleyta leir.

33. So var sagt, at Brúsajøkil
mikið megin fekk,
sipaði Ásbjørn á hallargólv,
so hálsur av liði gekk.

34. Hann tók upp hans skinn og kropp
og kastar á hurðarás:
"Ligg nú her," kvað Jøkil so,
"í kvøld til øskukrás."

35. Ásbjørn skar so sára við,
tá hann gav upp ond,
tað hoyrdu hansara sveinar
niður til sjóvarstrond.

36. Svaraði ein av sveinum,
so sárliga hann græt:
"Tað hoyrði eg á røstini,
at Ásbjørn lívið læt."

37. Svaraði annar av sveinum,
hetta nú hann segði:
"Tað hoyrði eg á røstini,
at Ásbjørn lívið legði."

38. Sveinarnir, ið eftir vóru
sigldu sjógvin salta,
Ásbjørn fell í Brúsa høll,
út gekk gáta Galta.

39. Teir vundu upp síni silkisegl,
gull við ráum brann,
strika ei á bunkan niður
fyrr enn við Noregs land.

40. Hegar ið tann snekkjan
kendi fagurt land,
lótu síni akker falla
á so hvítan sand.

41. Lótu síni akker falla
á so hvítan sand,
tá var Ormar Tórólvs-
son riðin niður til strand.

42. Tá var Ormar Tórólvs-
son riðin niður til strand:
"Hvar er Ásbjørn, bróðir mín,
hann kemur ei fyrstur á land?"

43. Svaraði ein av sveinum,
ið siglt hevði sjógvin salta:
"Ásbjørn fell í Brúsa høll,
út gekk gáta Galta."

44. Ormar snúðist teimum frá
bæði av ilsku og reiði:
"Tó skal eg á Herjalond,
eg komi ei aftur úr teirri."

45. Tá svaraði Ólavur kongur,
mælir fyri munni á sær:
"Kvittar tú til Herjalond,
lat meg fylgja tær."

46. Hóyr tú Ormar Tórólvs­son,
tú kvittar til Herjaroy,
kom tú bæði Gud í hug
og ta heilagu moy.

47. Hóyr tú Ormar Tórólvs­son,
tú kvittar til Herjalond,
kom tú bæði Gud í hug
og so ta heilagu ond."

48. So siglir hann Ormar
norð fyrri Herjaroy,
bæði kom honum Gud í hug
og so tann heilaga moy.

49. So siglir hann Ormar
norð fyrri Herjalond,
bæði kom honum Gud í hug
og tann heilaga ond.

50. "Leggið nú her at landinum,
sum fjøran hon er stutt,
hetta man vera Brúsa helli,
beint í fjallið upp.

51. Leggið nú her at landinum,
sum fjøran hon er slætt,
hetta man vera Brúsa helli,
ið beint í fjall er sett.

52. Her skulu tit liggja, mínir menn,
og gera so lítið av,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar úr kav.

53. Her skulu tit liggja, mínir menn,
gera so lítið gný,
annan morgun vænta mín,
tá ið sólin roðar í ský."

54. Ormar gekk frá strondum niðan
alt fyrri uttan vanda,
vøtnini gerast bleik og blá,
honum fyrri eygum standa.

55. Tað var Ormar Tórólvs­son,
gekk sær niður til strand:
"Fáið mær higar mín lítla bát,
eg nái ikki í hellið at ganga."

56. Ormar skeyt sín lítla bát
út frá hvøssum steini:
"Hóyr tú vándi Brúsajøkil,
eg verði tær at meini."

57. Ormar skeyt sín lítla bát
út frá hvøssum gróti:
"Hóyr tú, vándi Brúsajøkil,
tú skalt taka ímóti."

58. Væl slapp hann um vøtnini,
væl slapp hann av teim vanda,
hann sær ein so grimman katt
fyrri sínum eygum standa.

59. Ormar legði ørv á strong,
aðra og ta triðju,
køtturin tók mót øllum teim,
hann beit tær av um miðju.

60. "Tú gert ikki, ungi maður,
tínar ørvar oyða,
um tú skjýtur í allan dag,
tú fært meg ikki til deyða."

61. Tað var Ormar Tórólvs­son,
hann heldur á brandinum bjarta,
rendi so fyrri kattins bróst,
at oddurin stóð í hjarta.

62. Katturin fell á jørðina niður,
verøldin tók at skelva,
út so lupu tey fimtan trøll,
tey ristu sínar bjálvar.

63. Tá var hjartað á Ormari kvikt
sum knívur í leysum skefti,
hann fekk dripið tey fimtan trøll,
tá var Brúsi eftir.

64. Ormar hevði tann sið á sær,
ið Ásbjørn hevði ei fyrr,
so er mær av sonnum sagt,
hann risti kross í dyr.

65. "Hoyr tú vandi Brúsajøkil,
tað tali eg til tín,
eg havi ongar bøtur tikið
eftir Ásbjørn bróður mín."

66. "Hann tók burt mítt gull og fæ,
so míni góðs og garðar,
hevði hann ikki tikið mítt vápnaprógv,
tá mundi tað minni um vara."

67. Tí svarar Brúsajøkil,
mælir fyri munni á sær:
"Tú hevur dripið mín besta katt,
var komin av sjálvum mær."

68. Til tess svaraði Ormar sterki,
ilt er skap at eggja:
"Vit skulum ikki Ásbjørn príða
javnt við kattin leggja."

69. Ganga teir um hellisgólv,
eykaðist vandi meiri,
so traðkaðu teir hellisgólv
sum tað var bleyta leir.

70. Tá var brak í Brúsa høll,
Ormar komst á knæ:
"Av Gudi signaður Ólavur kongur,
dugna veit tú mær!

71. Sannur Gud í himmiríki
veiti mær styrk í bræði,
um eg var í teirri trúgv,
sum Ólavur kongur segði.

72. Eg skal tæna Ólavi kongi
í mín allan aldur,
vil Gud meg úr neyðum loysa,"
lovaði sá brinjubaldur.

73. Til svaraði hann Brúsajøkil,
rópar nú alvæl hátt:
"Tann, tú hevur í kjafti á tær,
hann er ikki her í nátt."

74. Tá var rómur í hellinum,
Brús fell á knæ,
so kluvu teir bergið niður
sum tað bleyta træ.

75. So var skeggið á risanum sítt
sum síðasta tagl á hesti,
Ormar setti føtur í fjall,
nú eru handafestir.

76. So var sagt, at Ormar sterki
mikið megin fekk,
báðar hendur í risans skegg
og føtur í fjallið setti.

77. Hann reiv av honum skeggið alt,
kjøtið inn at tonnum,
enntá toktist Brúsajøkil
frálíkur øðrum monnum.

78. Hann reiv av honum skeggið alt,
kjöt og kjálkafitlu.

"Eya meg," segði Brúsajökil,
"nú gerast leikir illir.

79. Skeggið ræð at príða meg,
vænt var tað og tekt,
tríggjar reisir á hvørjum degi
tað yvir gullroyki hekk.

80. Skeggið ræð at príða meg,
er tess virði full,
tríggjar reisir á hvørjum degi
prýddi eg tað við gull."

81. So var sagt, at Ormar sterki
mikið megin fekk,
hann sipaði risan á hellisgólvi,
so hálsur úr liði gekk.

82. Brúsi skar so sára við,
tá hann fekk banasár;
hetta hoyrdu Ormars menn,
niðri á skipum lá.

83. "Hetta var ikki Ormars røst,
ið nú mundi ganga til deyða,
signað veri móðirin,
bitan í munnin legði."

84. So gekk Ormar innanhalla,
rívur upp grót og grund,
tríggjar steinar í barm á sær,
og hvør stóð meiri enn pund.

85. Tríggjar steinar í barm á sær,
tann hin ríki álvur,
tveir gav hann sankt Ólavi kongi,
tann triðja hevði hann sjálvur.

86. Eg vil tæna tær, Ólavur kongur,
ævi og allan aldur,
um enn eg livi híðaleysur,"
segði tann brynjubaldur.